

SUMARNI INVENTAR FONDA OPĆINE LABIN IZ RAZDOBLJA MLETAČKE UPRAVE (1420–1797)

Tajana UJČIĆ
Državni arhiv u Pazinu
Pazin, Vladimira Nazora 3

UDK: 930.255 (497.5-2 Labin)
Stručni rad
Primljeno 9. prosinca 2002. godine

Autorica donosi Sumarni inventar (opis i popis) fonda Državnog arhiva u Pazinu HR-DAPA-2, koji se odnosi na arhivsko gradivo Općine Labin iz razdoblja mletačke uprave, odnosno od 1420. do 1797. godine, te na dio upisa iz prve austrijske, francuske i početka druge austrijske uprave koji su naknadno zabilježeni u arhivskim jedinicama iz mletačke uprave. Budući da je fond nastao izdvajanjem iz većega fonda, nakon objavljivanja ovog Sumarnog inventara Općine Labin slijedi objavljivanje sumarnih inventara: Podestat Općina Labin i Plomin, Labinski bilježnici, Plominski bilježnici, Labinske bratovštine i Plominske bratovštine.

I. OPIS

Signatura:	HR-DAPA-2
Naslov:	Općina Labin (<i>Communis Albonae, Comunità d'Albona</i>)
Vrijeme nastanka gradiva:	1420/1797. [1797/1805, 1806/1814]
Razina opisa:	Fond
Količina i nosač jedinice opisa:	30 knjiga; 1,63 d/m
Naziv stvaratelja:	Općina Labin (<i>Communis Albonae, Comunità d'Albona</i>)

Upravna povijest

S obzirom da se sačuvano arhivsko gradivo odnosi na razdoblje mletačke uprave, uvid u upravnu povijest započinjem s početkom mletačke uprave, odnosno 1420. godinom. Ipak treba napomenuti da pravni temelj života na labinskom području predstavlja Statut Općine Labin iz 1341. godine, tj. iz vremena kada je labinsko područje bilo podređeno Akvilejskom patrijarhu. Upravo će Statut biti podloga za implementaciju

mletačkoga zakonodavstva, kao i simbol samostalnosti Općine Labin naspram Mletačke Republike.¹

Nakon odluke Općinskoga vijeća² od 16. lipnja 1420. godine, Općina Labin je 3. srpnja poslala izaslanstvo u Veneciju s uvjetima, tj. traženim privilegijama u deset točaka, pod kojima će se podvrgnuti Mletačkoj Republici.³ Dana 15. srpnja iste godine Mlečani su stupili u posjed Općina Labin i Plomin.⁴

Tim su činom također uređeni temeljni odnosi između Općine Labin i Mletačke Republike koji će u 377 godina biti mijenjani u skladu s interesima i potrebama Mletačke Republike i promjenama koje će se zbivati u društvu u cjelini. Upravo su spomenuti Statut i isprave bile temelj labinske samostalnosti koja se najbolje očitavala u radu Općinskoga vijeća, čije je odluke podestat morao poštivati.⁵

Općinsko je vijeće imalo i privilegij potpune slobode izbora općinskoga kancelara.⁶ Zaduženja kancelara bila su zapisana u svakom natječaju koje je raspisivalo Općinsko vijeće. Zaduženja su ova:⁷

1. prepisivati sva pisma, presude viših organa i žalbe u poseban upisnik,
2. besplatno služiti Općini,
3. ubiraču karatade uručiti upisnik obveznika karatade i jedan istovjetan upisnik držati u kancelariji,
4. pisati i slati naloge županima,
5. na svoj trošak uvezivati kancelarijske knjige,

¹ Original Statuta je zagubljen, ali postoji objavljena transkripcija latinskog teksta iz 1341. godine s dodacima iz vremena Mletačke Republike (C. DE FRANCESCHI, "Statuta Communis Albonae", *L'Archeografo Triestino*, 32 (1908), str. 131–229) dok se rukopis transkripcije iz 1873. godine čuva u Državnom arhivu u Rijeci, Zbirka statuta (HR-DARI-276). Objavljena je i mletačka verzija teksta iz 15. stoljeća (C. BUTTAZZONI, "Statuto Municipale della Città di Albona", *L'Archeografo Triestino*, Trieste, 1870).

² Državni arhiv u Pazinu (dalje: DAPA), HR-DAPA-2 Općina Labin (dalje: Općina Labin), knjiga 2. – Dukali, terminacije i drugo u svezi s privilegijama u korist labinske općine, fol. 77r–78v i *Codice Diplomatico Istriano*, 16. lipnja, XIII. indikcije 1420. godine.

³ Isto, fol. 2r–4v i *Codice Diplomatico Istriano*, 3. srpnja, XIII. indikcije 1420. godine.

⁴ Isto, fol. 76r–77r i *Codice Diplomatico Istriano*, 15. srpnja, XIII. indikcije 1420. godine.

⁵ Iako je u trećoj točki Ugovora od 3. lipnja 1420. godine bilo određeno da podestata bira lokalna zajednica uz potvrdu Mlečana, od 1464. godine treća je točka poništena, a podestati su postali mletački plemići koje je postavljalo mletačko Veliko vijeće.

⁶ Budući da su mnogi podestati kršili taj privilegij dovodivši svoje kancelare ili ne priznajući izbor Vijeća, Općina je slala izaslanike u Veneciju da im dužd potvrdi stari privilegij. Primjerice, Općina Labin, knjiga 2. – Dukali, terminacije i drugo u svezi s privilegijama u korist labinske općine, fol. 105r i v: *7. travnja 1646. godine dužd Francesco Molino javio je podestatu Marcu Loredanu da se pred dužda i Vijeće Desetorice žalio poslanik labinske općine Giulio Cesare Manzini jer je podestat doveo sa sobom kancelara Zuannea Marascalchija i postavio ga umjesto starog kancelara Andree Dordanija kojega je izabralo Vijeće. Podestat je time prekršio stare privilegije labinske općine te je morao otpustiti Zuannea Marascalchija. Međutim, budući da se Andrea Dordani loše ponašao prema podestatu, Vijeće je moralo izabrati novog kancelara s time da Zuanne Marascalchi nije imao pravo biti biran jer je Vijeće imalo potpunu slobodu izbora.*

⁷ DAPA, Općina Labin, knjiga 9. – Zapisnici sjednica Općinskoga vijeća, fol. 7v.

6. na kraju službe ključeve kancelarije predati sucima,
7. sucima predati popis kancelarijskih knjiga,
8. na svoj trošak nabaviti obrasce zdravstvenih potvrda i
9. za potvrde o prodaji pšenice naplaćivati od pojedinca po dva solda.

Kancelar je prema svojoj želji i potrebama mogao zaposliti pomoćnika.

Općina je često zapošljavala i jednog *djelatnika u pismohrani* (*Publico Cercante nell'Archivio della Cancelleria di questa Spettabile Comunità*), čija je dužnost bila u kancelariji tražiti dokumente potrebne Općini te sređivati građanske i kaznene te bilježničke knjige.

Podestat je Općine Labin bio ujedno i podestat Općine Plomin, ali je svaka od tih općina imala zasebno vijeće i *poglararstvo*.

Teško je odrediti teritorijalnu nadležnost Općine, jer se ona više puta mijenjala. Osnova teritorijalne nadležnosti nalazi se u opisu razgraničenja Općina Labin i Plomin iz 1435. godine.⁸ Godine 1632. dukulom Senata od 25. srpnja i terminacijom od 3. rujna Antonia Civrana, glavnog providura za Istru, Dalmaciju i Albaniju⁹ uspostavljena je podjela na 9 kontrada ili komuna (*Contrada o Commune*) s točnim opisom granica (Cere, Kunj, Dubrova, Produbac, Ripenda, Rogočana, Sv. Martin, Sv. Nedelja i Skitača) u kojima je birano 12 župana koji su birali 4 prokuratora teritorija, kako bi novo pridošlo stanovništvo moglo braniti svoja prava; ali i kako bi općinska uprava mogla učinkovitije djelovati i naplaćivati davanja od stanovnika s *Territorija*. Tada su također novo oblikovane kontrade raspodijeljene u 4 župe: Sv. Nedelja, Sv. Martin, Sv. Lucija i Sv. Lovreč.

Općinom je upravljalo Općinsko vijeće sastavljeno od punoljetnih muških članova labinskih plemićkih obitelji, podestata, dva suca i kancelara. Djelovanje Vijeća omogućilo je Općini određenu samostalnost pri odlučivanju.

Vijeće je sazivao podestat, a uloga mu je bila: izabrati ili potvrditi dva suca, birati druge općinske službenike, raspravljati i donositi zaključke o uređenju života u Općini, raspravljati o zamolbama građana itd.

Sjednicama Općinskoga vijeća mogli su prisustvovati i pučani te davati prijedloge, ali nisu imali pravo glasa.¹⁰

⁸ Isto, knjiga 2. – Dukali, terminacije i drugo u svezi s privilegijama u korist labinske općine, fol. 42r–45r.

⁹ DAPA, HR-DAPA-811, Podestat Općina Labin i Plomin, 55, fol. 1r–6r.

¹⁰ DAPA, Općina Labin, knjiga 2. – Dukali, terminacije i drugo u svezi s privilegijama u korist Labinske općine, fol. 8v–10r: 24. siječnja 1445. godine dukulom dužda Francesca Foscarija traži se da se poštuje stari običaj sazivanja Vijeća u velikoj crkvi, a ne, kako se u zadnje vrijeme čini, u gradskoj loži, da bi mogli prisustvovati svi koji žele i da bi mogli davati prijedloge. Već iz druge knjige Zapisnici sjednica Općinskoga vijeća saznajemo da se Vijeće zatvorilo, tj. s obzirom da na sjednice ne mogu dolaziti ostali stanovnici, one se održavaju u dvorani podestatove palače (*nella sala del palazzo pretorio*). Međutim, nakon nove podjele 1632. godine, sjednicama su mogli prisustvovati župani i prokurator teritorija. Kako bi se točnije za razdoblje mletačke uprave spoznala uloga pučana i drugih neplemića u radu gradskog vijeća i poglararstva, potrebno je izvršiti dublje istraživanje. Ipak, treba napomenuti da su uvijek, na neki način, neplemići mogli svoje prijedloge dostavljati vijeću.

Austrijske su vojne postrojbe ušle u grad Labin sredinom lipnja 1797. godine. Nakon potpisivanja Mira u Campoformiju, 18. listopada iste godine, Općina je postala sastavnim dijelom austrijskoga područja.

Povijest arhivskog fonda

Općina Labin imala je svoj *arhiv* za kojega se skrbio općinski kancelar. Među ostalim dužnostima, morao je nakon završetka mandata popisati gradivo u arhivu i uredno ga predati svome nasljedniku. Kod sređivanja gradiva nisu pronađeni takvi popisi. Posebna je pažnja bila posvećena čuvanju Statuta i Knjige privilegija.

Općinsko je vijeće imenovalo posebne službenike (*Cercante*) koji su sređivali arhivsko gradivo, ali i rješavali zahtjeve, tj. tražili spise za potrebe Općine, Fontika i dobrovornih ustanova, dok su građani plaćali njihove usluge.

Na sjednicama Općinskoga vijeća često se raspravljalo i o potrebama arhiva, kao primjerice 1576. godine¹¹ kada je podestatu i sucima odobreno da sruše staru kancelariju koja je bila malena i neodgovarajuća za čuvanje knjiga i zaloga tako da je sve stradavalo od miševa. Nakon rušenja kancelarije, bilo je određeno da se trg proširi, a nakon toga sagradi nova kancelarija. Godine 1685.¹² zabilježeno je da su kancelarijske knjige, koje su se nalazile nezaštićene u ormarima, oštećene, te je traženo da se poprave ormari i ključanice. Godine 1687.¹³ zabilježena je odluka koja, uz ostale popravke u podestatovoj palači, nalaže da se obavezno popravi kancelarija, ormari i soba za držanje zaloga jer su mnogi zalogi propali, te je nastradao dio arhivskoga gradiva.

Camillo de Franceschi¹⁴ navodi da je veliki dio *arhiva* labinske općine preuzela nova austrijska vlast kada je ušla u općinsku palaču. Također, navodi da se oko 1836. godine Carsko-kraljevski upravitelj i kotarski sudac (*I.R. Commisario politico e giudice distrettuale*) Biagio Adam želio riješiti arhivskoga gradiva koje mu je smetalo u sudskoj kancelariji (*Cancelleria giudiziale*), te je gradivo prodao po cijeni staroga papira lokalnim trgovcima i prodavačima. Jedan su dio toga arhivskoga gradiva spasili labinski građani, otac doktora Antonia Scampicchija i Tomaso Luciani. Oni su po navodima Camilla de Franceschija uz ostalo spasili dva Statuta: primjerak na latinskom jeziku iz trgovine nekog *Cattara*, a primjerak na talijanskom jeziku iz ljekarne *Millevoi*. Taj je primjerak dobio Pietro Kandler, a kasnije se nalazio u *Archivio diplomatico di Trieste*. Prvi je primjerak ostao u vlasništvu obitelji Scampicchio, te ga je doktor Antonio Scampicchio ustupio upravi L'Archeografa Triestina za objavljivanje.

¹¹ Isto, knjiga 4. – Zapisnici sjednica Općinskoga vijeća, fol. 111r.

¹² Isto, knjiga 7. – Zapisnici sjednica Općinskoga vijeća, fol. 22v–24r.

¹³ Isto, fol. 44v–45r.

¹⁴ DE FRANCESCHI, *n. dj.*, str. 148–149.

U fondu Obitelji Scampicchio koji se nalazi u Državnom arhivu u Rijeci¹⁵ sačuvan je dopis poslan iz Poreča 1879. godine u kojem saznajemo da je Arhivsko nadzorništvo za Veneto (*Sovrintendenza degli Archivi Veneti*) u Veneciji započelo s popisom arhivskoga gradiva onih područja koja su pripadala Mletačkoj Republici, te u skladu s time poslalo upute o načinu popisivanja arhivskoga gradiva. Ne začuđuje što je taj dopis poslan upravo obitelji Scampicchio koja je, uz obitelj Luciani, skrbrila za očuvanje povijesnih izvora s labinskoga područja. Odgovor na dopis nije pronađen.

Uvidom u gradivo ustanovljeno je da je ono i ranije sređivano, barem u dva navrata. Kod starijega sređivanja tintom je na koricama ili prvim listovima upisan naslov i raspon godina, te su na pojedinim knjigama sačuvane i ceduljice s istim zapisima koje su bile zalijepljene na strani suprotnoj od hrpta (vjerojatno zbog lakšega pronalaženja). Kod drugoga sređivanja, plavom i crvenom tintanom olovkom na korice ili na prve listove upisivan je: broj, naslov, raspon godina, te je stavljan pečat Grada Labina (*Municipio della Città di Albona*) s grbom Labina.

Kada je Državni arhiv u Pazinu preuzeo gradivo Općine Labin iz vremena talijanske uprave, u rasutom gradivu pronađena je i jedna knjižica s naslovom *Općinski arhiv Labina – Inventar 10. rujna 1928. godine, 6. godine fašističke ere (Archivio comunale di Albona – Inventario 10. 9. 1928. VI.)* u kojoj se nalazi popis arhivskoga gradiva koje se tada nalazilo u zgradi Općine.

Andrea da Mosto¹⁶ navodi podatak da se *relikvije* arhiva labinskoga i plominskoga podestata nalaze u zgradi Općine (*Municipio*) u Labinu.

Nakon Drugoga svjetskoga rata prvi je popis arhivskoga gradiva tadašnjega Kotarskoga narodnoga odbora u Labinu sastavio Ferdo Hauptmann, i to u Labinu 2. prosinca 1945. godine. Vidljivo je da je koristio gore spomenutu knjižicu iz 1928. godine koju je i pronašao na tavanu jedne privatne kuće u gradivu Općine iz talijanskoga razdoblja. Važno je naznačiti da je gradivo iz mletačkoga razdoblja pronašao: (...) *u magazinu Kotarskog NO-a, tj. u zgradi bivšeg municipija, a sadašnjeg sjedišta Kotara, ispod hrpe smeća, papira, pokućstva, ukratko u jednoj ropotarnici (...). Probnim pregledom pojedinih hrpa pojavila su se potom i starije arhivalije. Taj je magazin sada očišćen od svega smeća (jer u nj je čistačica svakog jutra bacala čitavo smeće, koje bi se skupilo čišćenjem uredskih prostorija) i ostalog materijala te rezerviran isključivo za smještaj arhivalija. Ispostavilo se da postoje ormari duž zida, a i u dva reda po sredini, koji su bili namijenjeni za smještaj arhivalija (...). Jedino je veći dio najstarijeg arhiva bio sreden i signiran (po brojevima) te vrata na dotičnim ormarima izvana označena na odgovarajući način. Također navodi da bi vanjsko stanje pojedinih arhivalija bilo sasvim dobro, da nije prostor arhivski služio*

¹⁵ Državni arhiv u Rijeci, HR-DARI-261, Obitelj Scampicchio, kutija 8. Drugi se dio istog fonda čuva u DAPA, HR-DAPA-422.

¹⁶ A. DA MOSTO, *Archivio di Stato di Venezia – Indice generale, storico, descrittivo ed analitico*, Tomo II, Biblioteca d'arte editrice, Roma, 1940, str. 16.

kao smetište i ropotarnica. Tako su se ondje skupljali miševi i štakori, koji su starije spise u priličnoj mjeri oštetili. Hauptmann na kraju izvješća navodi i plan sređivanja arhivskog gradiva koje bi se trebalo sprovesti u okviru puljskog ili drugog kakvog istarskog centralnog arhiva.

Popis arhivskog gradiva obitelji Scampicchio koji je sastavio Branko Fučić,¹⁷ jasno pokazuje kako se dio tog gradiva odnosio i na Općinu Labin. Kada je spomenuto gradivo iz palače Scampicchio u Labinu preuzela JAZU (danas HAZU) i pohranila u Historijski (danas Državni) arhiv u Rijeci, vidljivo je da je pojedino gradivo vraćeno u fond Općine Labin, ali ne postoji nikakva dokumentacija na koji je način izvršeno pripajanje.

Gradivo je do 1967. godine bilo privremeno smješteno u Državnom arhivu u Rijeci u kojemu je izrađen i novi popis. Spomenute je godine, po službenoj dužnosti i odlukom iz 1966. godine, dio gradiva predan Historijskom (danas Državnom) arhivu u Pazinu, dok su drugi dijelovi vraćani naknadno i nesustavno.

Godine 1987. od dr. Danila Klena za 250.000 dinara otkupljena je Knjiga privilegija.¹⁸

Način preuzimanja ili predaje

Veći dio gradiva vraćen je iz Historijskoga (danas Državnoga) arhiva u Rijeci 10. ožujka 1967. godine (akvizicija broj 36/1967), a jedan manji dio naknadno je vraćan. Godine 1987. otkupljena je Knjiga privilegija (akvizicija broj 145/1987).

Sadržaj

Gradivo ovog fonda sastoji se od serija nastalih radom Općinskoga vijeća, kancelara Općinskoga vijeća, prokuratora Općine i Crkve, fontikara i ostalih službenika kao što su primjerice popisivači daća, imovine, taksi, karatade itd.

Plan sređivanja

Rad na sređivanju započeo je 2001. godine provjerom popisa koji je prije 1967. godine napravljen u Historijskom (danas Državnom) arhivu u Rijeci. Primijećeno je da popis sadrži gradivo koje je nastalo djelovanjem podestata Općina Labin i Plomin, Općine Labin, bilježnika Labina i Plomina, te raznih bratovština s područja labinske i plomin-

¹⁷ B. FUČIĆ, "Izvještaj o putu po Istri 1949. godine (Labinski kotar i kras)", *Ljetopis JAZU*, god. 1949/50, sv. 57, str. 137–140.

¹⁸ DAPA, Općina Labin, knjiga 1. – Privilegije.

ske općine. Odlučeno je da će iz jednog fonda nastati više fondova. Pojedini fondovi: Labinski bilježnici (HR-DAPA-6) i Labinske bratovštine (HR-DAPA-418) već su formalno bili razdvojeni, iako su sadržajno ostali u istom fondu.

Nakon što je napravljen novi nadopunjeni popis, odlučeno je da se osnuju tri nova fonda – fond Podestat Općina Labin i Plomin (HR-DAPA-811), fond Plominskih bilježnika (HR-DAPA-809) i fond Plominskih bratovština (HR-DAPA-810). Zasebno gradivo Općine Plomin nije sačuvano, tj. vjerojatno je izgorjelo u požaru u vrijeme Drugoga svjetskoga rata,¹⁹ te za sada nije moguće formirati fond Općine Plomin.

Pojedino se gradivo plominske provenijencije, koje je zbog upravnih potreba kasnijih vlasti (austrijskih i francuskih) pojedinačno donošeno u Labin, može naći u sklopu fondova čije je sjedište stvaratelja bilo u Labinu.

Labin i Plomin već su za vrijeme Akvilejskog patrijarha imali zajedničkoga podestata, pa se taj običaj nastavio i pod Mletačkom Republikom, ali je svaka Općina imala svoj Statut²⁰ i zasebnu ispravu o podređenosti Mletačkoj Republici, zasebno vijeće i *poglavarstvo*. Posebno treba istaknuti da se u kancelariji podestata u iste knjige uvezivalo gradivo nastalo njegovim djelovanjem na području Općina Labin i Plomin, te je gradivo nastalo djelovanjem podestata postalo zaseban fond Podestat Općina Labin i Plomin.

Osim toga, za proučavanje povijesti čuvanja arhivskoga gradiva, ali i kao još jedan argument, osim čisto arhivističkih, za odvajanje gore navedenih fondova služe i isprave koje su pronađene u arhivu Porečke i Puljske biskupije.²¹

Isprave se odnose na prijepis iz izvornog Zapisnika sjednica Općinskoga vijeća kateštela Plomin koji se tada nalazio u općinskom *arhivu* Plomina (*Archivio Comunale di Fianona*), a odnosi se na *jus eligendi* Općinskoga vijeća za izbor svećenika (kanonika) na mjesto preminuloga iz 1. ožujka 1767. godine, a u vrijeme podestata Anzela Cornera, te dopis iz Plomina od 26. travnja 1833. godine kojim se gore spomenuta isprava uzima kao dokaz o *jus eligendi*.

U zapisniku Općinskoga vijeća²² za 1732. godinu nalazimo zapis o prijevozu soli prema Labinu i Plominu, a Piero Girolamo Cappello, providur za zdravstvo, koji je dobio u svezi s tim pisma labinskoga i plominskoga suca, traži da se o tom pitanju očitiju oba vijeća, dakle labinsko i plominsko vijeće.

Godine 1715,²³ primjerice, izbit će sukob između općina Labin i Plomin oko izbora ubirača karatade.

¹⁹ Navodno su u proljeće 1944. godine svi akti iz općinske zgrade bačeni na trg i tamo spaljeni. U: M. GERBINI, *Fianona d'Istria*, Tipografia Gaetano Coana, Trieste, 1973, str. 170.

²⁰ DAPA, HR-DAPA-424, Zbirka statuta (Vidi: B. STULLI, "Fragment statuta plominske općine", *Vjesnik Historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu* (dalje: *VHARiP*), sv. 14, Rijeka, 1970, str. 8–49).

²¹ Arhiv Porečke i Puljske biskupije, XXII/10, Pres. 3/9 1833.

²² DAPA, Općina Labin, knjiga 8. – Zapisnici sjednica Općinskoga vijeća, fol. 165r–166v.

²³ Isto, knjiga 7. – Zapisnici sjednica Općinskoga vijeća, fol. 210r.

Također, u fondu Privremene civilne uprave u Labinu i Plominu²⁴ sačuvan je dopis kojim se od Istarske pokrajinske uprave u Koprnu traži da se spisi nastali u Plominu u vrijeme bivših *italske* i *ilirske-francuske* vladavine, nastali djelovanjem općine i podestata, prenesu u arhiv u Labin. Navedena je uprava smatrala da nije prikladno da spisi ostanu kod plominskih sudaca, čija je administracija ograničena samo na općinske poslove. Prijedlog je bio da u Plominu ostanu samo spisi koji su neposredno vezani uz općinske poslove. Međutim, iz Koprna je stigao negativni odgovor, tj. odlučeno je da spisi koji se uglavnom odnose na Općinsko vijeće, a ne na više upravne organe, ostanu u plominskom arhivu, a da su ih suci dužni ljubomorno čuvati.

Jedan svežanj spisa koji se odnosi na obitelj Scampicchio pripojen je fondu Obitelji Scampicchio (HR-DAPA-422) čiji se dio čuva u Državnom arhivu u Pazinu, dok se veći dio fonda čuva u Državnom arhivu u Rijeci (HR-DARI-261).

Izdvojena je jedna knjiga koja se odnosi na Feudalnu upravu Završje te je pripojena odgovarajućem fondu Feudalne uprave Završje (HR-DAPA-11).

Iz nekada jedinstvenoga fonda Općine Labin (HR-DAPA-2) izdvojena je i jedna knjiga isprava porečkoga biskupa (1554-1567).

Izdvojena su dva svežnjica koja pripadaju Općini Vodnjan: Odluka o pravima vicina, sazivanju vicinije i dr. (*Per Università, o sia Popolo di Dignano*) iz 1784. i Spor između Male braće i Vodnjanskog kaptola (1650/1767).

Unutar fonda Općine Labin knjige su raspoređene u serije te je unutar svake serije uspostavljen kronološki red.

Serije:

1. Odnosi s tijelima u Veneciji, koparskim podestatim i kapetanom, rašporskim kapetanom u Buzetu, biskupom u Puli i drugima 1420/1735.
2. Zapisnici sjednica Općinskoga vijeća, Konzulta i Vijeća za žito 1566/1789.
3. Računovodstvo Općine 1761/1797 (1797 – 1805, 1806 – 1807, 1814)
4. Računovodstvo Crkve 1721 – 1783.
5. Računovodstvo Fontika 1669/1797 (1797 – 1801)
6. Daće 1683/1797 (1797 – 1805, 1806 – 1807, 1813, 1814)
7. Priznanice 1755/1783.
8. Katastik 1708.
9. Imovina stanovnika 1593/1771.
10. Takse 1752, 1762.
11. Karatada 1538, 1542/1599.

²⁴ DAPA, HR-DAPA-441, 1914. godina, spisi br. 550 i 4097.

Na kraju su izrađena još tri pomoćna popisa i to: Popis arhivskoga gradiva s navedenom starom i novom numeracijom listova svake knjige,²⁵ Usporedni popis brojeva arhivskih jedinica iz arhivskoga popisa iz Državnog arhiva u Rijeci i ovoga Sumarnog inventara koji je nastao nakon razdvajanja fonda. Ovaj je posljednji napravljen iz razloga što je, vjerojatno kod pisanja povijesnih radova, gradivo citirano u skladu sa starim arhivskim popisom, te se na ovaj način zadržava veza staroga i novoga popisa. Izrađen je i Prijedlog za restauraciju.²⁶

1. Odnosi s tijelima u Veneciji, koparskim podestatom i kapetanom, rašporskim kapetanom u Buzetu, biskupom u Puli i drugima, 3 knjige; 0,13 d/m

Ova se serija sastoji od 3 knjige u kojima su upisane privilegije, terminacije, dukali i druge isprave koje je Općina Labin primila ili poslala u odnosima s tijelima uprave i sudstva u Veneciji i Kopru, koparskim podestatom i kapetanom, rašporskim kapetanom u Buzetu, puljskim biskupom i drugima.

Prve dvije knjige sadrže isprave na kojima, uz Statut, počiva uređenje Općine tj. sadrže temeljne podatke o obvezama i pravima Općine, kao i o posebnostima Općine Labin u odnosu na druge općine mletačkog posjeda. S prepisivanjem isprava u posebnu knjigu započeto je 20. prosinca 1517. godine kada je labinski podestat Urbano Bollano uočio da mnogi koji u ime Općine odlaze u Veneciju pred dužda ili pred druge urede, nigdje ne evidentiraju isprave. Odredio je da svi koji imaju isprave, koje se u bilo kojem svom dijelu odnose na Općinu, moraju u roku od osam dana, pod prijetnjom kazne, iste donijeti pred podestata.²⁷

Knjiga kopija dukala B sadrži razne pozive pred Vijeće četrdesetorice, dužda ili sudova u Veneciji, obavijesti podestatu, žalbe na presude labinskoga podestata drugostupanjskom sudu u Veneciji, presude suda drugog stupnja u Veneciji, odredbe o poništenju podestatovih presuda, naloge podestatu da u Veneciju pošalje kopije presuda i svih dokumenata koji se odnose na pojedini spor itd. Sačuvane su uglavnom odredbe o ukidanju podestatovih presuda koje su i za Labin izricali *Auditori* i *Advocatori*. Primjerice odredbe Carola Cornera *Advocatus Communis et Syndicus Generalis Terrae Firmae* iz kolovoza 1583. godine.²⁸ Osim toga, od studenog 1584. godine²⁹ postoje isprave drugostupanjskog suda koji djeluje u Kopru.

²⁵ Popis arhivskog gradiva s navedenom starom i novom numeracijom listova svake knjige može se dobiti na uvid u DAPA.

²⁶ Prijedlog za restauraciju može se dobiti na uvid u DAPA.

²⁷ DAPA, Općina Labin, knjiga 2. – Dukali, terminacije i drugo u svezi s privilegijama u korist labinske općine, fol. 1ar–1av.

²⁸ Isto, knjiga 3. – Kopije dukala B, fol. 106v–109v.

²⁹ Isto, fol. 122r.

Budući da je podestat Labina ujedno bio i podestat Plomina, mnoge se isprave iz ove serije odnose i na Općinu Plomin.

2. Zapisnici sjednica Općinskoga vijeća, Konzulta i Vijeća za žito, 6 knjiga; 0,34 d/m

Uvezani u iste knjige zajedno se nalaze zapisnici sa sastanka Općinskoga vijeća, Konzulta, tj. savjeta koji služi kao savjetodavno tijelo vijeću za rješavanje pojedinih pitanja prije zasjedanja vijeća ili u razdoblju kada vijeće ne zasjeda, te Vijeća za žito tj. općenito za pitanja vezana uz rad fontika. U pojedinim su knjigama prostorno izdvojeni posebni dijelovi knjige za zapisnike Vijeća za žito, a u drugima se nalaze pomiješani sa zapisnicima Općinskoga vijeća.

U zapisnicima vijeća nalaze se zabilježene rasprave, biranja općinskih službenika, biranje svećenika, odluke o plaćanju davanja, odluke o prodaji ili zakupu zemljišta, javnim radovima na općinskim građevinama, crkvama, cestama, lukama, prigovori župana i ostalih predstavnika pučana, raspodjela općinskoga novca itd.

U zapisnik su uneseni kratki sadržaji isprava koje su upućene vijeću, a vjerojatno su kasnije na temelju zapisnika pisane posebne isprave, što je vidljivo iz navođenja vrste isprava pored pojedinog dijela zapisnika, kao primjerice: *supplica, conducta, deliberation, protestation, election, accordazion, confirmation, declaration, vicinania, termination* itd.

Samo u najstarijoj knjizi zapisnika zabilježeno je da su se sjednice održavale u župnoj crkvi u prisutnosti mnoštva naroda. Nakon zatvaranja Općinskoga vijeća kada mu mogu prisustvovati samo plemići pa se i vijeće naziva *Consiglio de Nobili di questa Terra*, sjednice su se održavale u gradskoj loži, da bi kasnije bile premještene u općinsku palaču.

Tek će dolaskom novoga stanovništva sjednice biti otvorene predstavnicima pučana, te su se zbog ispražnjene općinske blagajne prodavala vijećnička mjesta bogatijim pučanskim obiteljima.

Osim vijećnika, sjednicama su obavezno prisustvovali podestat, koji je službeno i sazivao vijećnike, suci i zapisničar. Suci su bili i ovjeritelji zapisnika, te su ga potpisivali zajedno sa zapisničarem. Ponekad je zapisnike potpisivao i podestat.

3. Računovodstvo Općine, 2 knjige; 0,17 d/m

U računovodstvenim knjigama detaljno su se bilježili prihodi (*aver*) i rashodi (*dar*) za pojedino razdoblje. Za njihovo vođenje bio je zadužen kamerlengo, odnosno prokurator općine. Nakon svakoga proračunskoga razdoblja, zaključivane su potpisom tj. primopredajom bivšega i aktualnoga prokuratora općine, podestata, bivšega i aktualnoga suca. Iz upisa u knjige vidljivo je da je postojao svojevrsni financijski nadzor iz Poreznoga ureda u Kopru (*Fiscal Camera di Capodistria*) za koji je bio zadužen pojedini

koparski podestat i kapetan.

Računovodstvene knjige u načelu imaju na sredini gornjega dijela svake stranice oti-
snut grb Sv. Marka, te su stranice tiskarski numerirane.

4. Računovodstvo Crkve, 1 knjiga; 0,10 d/m

Uz općinske računovodstvene evidencije, vodile su se i evidencije prihoda i rashoda
crkve. Za njihovo je vođenje bio zadužen prokurator crkve.

5. Računovodstvo Fontika, 3 knjige; 0,14 d/m

Uz općinske i crkvene računovodstvene evidencije, vođene su i evidencije prihoda i
rashoda Fontika. Knjige se u najvećem dijelu odnose na rad fontika u koji su prikuplje-
ne žitarice, a dijelom se odnosi i na prikupljanje ulja. Za njihovo je vođenje bio zadužen
fontikar (*fonticaro*). Pravo nadzora imali su *Procuratori et inquisitori alle Biave*.

6. Daće, 4 knjige; 0,26 d/m

Osim popisa zakupnika daća, u knjigama se nalaze računi, kao i odluke raznih tijela
vezane za daće, primjerice odluka koparskoga podestata i kapetana o uporabi novca od
daća za popravak crkve, zvonika i nabavu crkvenoga materijala i popis stvari koje su
potrebne i koje su kupljene.

Ove su knjige važne i za plominsku općinu, jer je *Valle sive Peschiera di Fianona*,
jednom trećinom pripadala Općini Labin, a dvjema trećinama Općini Plomin. Vje-
rojatno zbog usporedbe suvlasničkih dijelova dviju općina sačuvana je i kopija iz *Libro*
Deliberatione de Datij della Comunità di Fianona, koju je sastavio kancelar plominske
općine Grgur Stepčić (*Gregorio Stepcich*).

Sačuvane su i odredbe o načinu zakupa.

Neke od daća su: *Dazio della decima grande*, *Dazio dell'erbe di Gallova*, *Dazio della*
Peschiera di S. Zuanne in Coromasnizza, *Dazio del Traghetto di S. Zorzi*, *Dazio della*
Zattica di S. Pietro, *Dazio della Valle di Fianona*, *Dazio della Peschiera di Carpano*,
Dazio della Fiera di S. Pietro, *Dazio Fiera di S. Giustina*, *Dazio del Porto di S. Marina*,
Dazio del Porto di Rabaz, *Dazio del Barbacan*, *Dazio della Peschiera di Valle di Toni*,
Dazi di S. Pietro di Rogozzana, *Dazio di S. Zuanne in Beschio* itd.

7. Priznanice, 1 knjiga; 0,05 d/m

Knjiga je upisnik potvrda, priznanica, računa (*bollete*). Potpisuje ih *ragionato*, a po-
nekad podestat i oba suca.

Vodi se prema razdolju rada prokuratora općine, crkve i fontika. Navodi se da su
izdane ili plaćene za vrijeme administracije pojedinoga prokuratora, te da su plaćene
(*pagate*) ili izdane (*rilasciate*) i prenesene (*girate*) na pojedinoj stranici računovodstvene
knjige općine, crkve ili fontika.

Također se navodi da pojedini račun predstavlja kopiju, primjerice s pojedine stranice rašporske porezne riznice u Buzetu (*Camera Fiscal di Raspo in Piguente*), blagajničkog dnevnika najma (*Giornal Cassa Affitti*), magistrata (*Ragioni Vecchie*).

8. Katastik, 1 knjiga; 0,05 d/m

Katastik je vođen prema obiteljima s labinskog područja na način da se najprije navode pojedine plemićke obitelji, a zatim Labin, *Borgo*, pa pojedine kontrade.

Osim toga sadrži primjerice prijepise pisama Ureda za drvo (*Officio delle Legne*) iz 1698. godine i terminacije Koparskoga podestata i kapetana Pietra Capella iz 1632. godine u vezi s davanjima.

Spominjanje kopije prepisane iz Knjige katastika (*Libro intitolato Catastico*) iz 1662. godine, upućuje nas na postojanje starijih primjeraka sličnih knjiga.

Također, postojala je veza s knjigama imovine (*Facoltà*), jer se u više navrata spominje da upis odgovara upisu u knjigu imovine iz 1676. godine (*corisponde col Libro della Facoltà*).

Vodio ga je javni bilježnik Antonio Luciani koji je bio izabran za pisara katastika (*scrivano attuale de Catastico*).

U zapisnicima sjednica Općinskoga vijeća za 1707. godinu³⁰ nalazi se odluka o potrebi izrade katastika, a iz zapisnika za 1708. godine³¹ saznajemo da je katastik u izradi.³²

9. Imovina stanovnika, 6 knjiga; 0,36 d/m

Knjige imovina vođene su prema područjima tj. kontradama, a unutar svake kontrade po nositeljima obitelji (ponekad i braća, ako dijele isto kućanstvo).

U zapisnicima Općinskoga vijeća iz 1726. godine³³ nalazi se odluka o provođenju popisa imovine pojedinaca, te su stoga izabrani popisivači i sl. Također je zabilježeno da se popis provodi nakon što pedeset godina nije poštivana terminacija koparskoga podestata i kapetana Piera Cappelle, koju je potvrdio Senat 1632. godine, a kojom je bilo određeno da se svake godine vrši procjena imovine pojedinaca radi učinkovitije naplate davanja.³⁴

U popisu imovine navode se nekretnine (kuće, staje, obradiva zemlja, vinogradi, lo-kve...), stoka sitnoga i krupnoga zuba itd., te donosi procjena vrijednosti imovine.

Na marginama popisa za svaku se osobu navodi iznos taksa u žitaricama, vinu itd. Bilježe se i dugovanja općini kao što su za takse, daće ili karatade, te dugovanja privatnim osobama, među koje spada i Crkva.

³⁰ Isto, knjiga 7. – Zapisnici sjednica Općinskoga vijeća, fol. 163v–164r.

³¹ Isto, fol. 165r i v.

³² Vidi: Isto, knjiga 21. – Katastik iz 1708. godine.

³³ Isto, knjiga 8. – Zapisnici sjednica Općinskoga vijeća, fol. 86v–87r.

³⁴ Vidi: Isto, knjiga 24. – Imovina, 1726.

10. Takse, 2 knjige; 0,01 d/m

U knjigama taksi navedena su davanja, odnosno nameta po osobama u žitaricama, vinu i stočnoj hrani.

11. Karatada, 1 knjiga; 0,02 d/m

Knjiga karatade donosi obveze i izvršenje obveza prijevoza drva koju su morali izvršiti pojedinci, skupine ljudi ili općina u cjelini.

Uvjeti dostupnosti

Dostupno sukladno Zakonu o arhivskom gradivu i arhivima (NN 105/97, 64/00) te Pravilniku o korištenju arhivskog gradiva (NN 67/99).

Uvjeti objavljivanja ili umnožavanja

Dopušteno sukladno Zakonu o arhivskom gradivu i arhivima (NN 105/97, 64/00), Pravilniku o korištenju arhivskog gradiva (NN 67/99) i Pravilniku o radu čitaonice Državnog arhiva u Pazinu.

Jezik/pismo u gradivu:

Talijanski jezik. Latinica.

Tvorne značajke i tehnički uvjeti

Papir, sporadično pergamena. Dio gradiva je oštećen te je izrađen Prijedlog za restauraciju.

Obavijesna pomagala

1. *Archivio comunale di Albona – Inventario 10. 9. 1928 (VI)*,
2. Arhivski popis (Historijski danas Državni arhiv u Rijeci, 1964),
3. Regesta prve dvije serije (Državni arhiv u Pazinu, Jakov Jelinčić, 1983 – 1989) i
4. Sumarni inventar (Državni arhiv u Pazinu, Tajana Ujčić, 2002).

Postojanje i mjesto čuvanja izvornika

Izvornici se nalaze u Državnom arhivu u Pazinu.

Dopunski izvori

Državni arhiv u Pazinu:

HR-DAPA-6, Labinski bilježnici

HR-DAPA-418, Bratovštine Labina

HR-DAPA-422, Obitelj Scampicchio

HR-DAPA-424, Zbirka statuta

HR-DAPA-441, Privremena civilna uprava u Labinu i Plominu

HR-DAPA-797, Zbirka isprava

HR-DAPA-809, Plominski bilježnici

HR-DAPA-810, Bratovštine Plomina

HR-DAPA-811, Podestat Općina Labin i Plomin

Državni arhiv u Rijeci:

HR-DARI-261, Obitelj Scampicchio

HR-DARI-274, Zbirka arhivskog gradiva gradskog muzeja u Puli

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu:

Zbirka rukopisa, R 7297 *Parti, e Ducali Venete di rettoti di Albona* (1536-1601)

Sveučilišna knjižnica u Puli:

Zbirka rukopisa

Narodni muzej Labin:

Ostavština Hermana Štembergera

Župni ured Labin:

Arhivsko gradivo Labinskog kaptola i župe

Bibliografija

1. C. BUTTAZZONI, "Statuto Municipale della Città di Albona", *L'Archeografo Triestino*, Trieste, 1870.
2. S. CELLA, *Albona D'Istria*, Editrice L. Cappelli: Trieste.
3. C. DE FRANCESCHI, "Statuta Comunis Albonae", *L'Archeografo Triestino*, 32 (1908), str. 131–229.
4. B. FUČIĆ, "Izvještaj o putu po Istri 1949. godine (Labinski kotar i kras)", *Ljetopis JAZU*, god. 1949/50, sv. 57, str. 57–140.
5. M. GARBINI, *Fianona D'Istria*, Tipografia Gaetano Coana, Trieste, 1973.
6. E. IVETIĆ, *Oltremare – L'Istria nell'Ultimo dominio Veneto*, Istituto Veneto di Scienze, Lettere ed Arti, Venezia, 2000.
7. J. JELINČIĆ, *Novigradska kancelarija (Istarski Novigrad) u 18. stoljeću do pada Venecije*, Zadar, 1976, neobjavljeni magistarski rad.

8. ISTI, "Knjiga privilegija labinske komune (Regesta svih dokumenata od 1325. do 1719.)", *Vjesnik Historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu*, sv. 27, Pazin – Rijeka, 1985, str. 149–204.
9. ISTI, "Prva knjiga zapisnika sjednica Vijeća labinske komune /LIBRO CONSIGLI I/ (1566-1578)", *Isto*, sv. 29, Pazin – Rijeka, 1987, str. 75–159.
10. ISTI, "Regesti Druge knjige zapisnika sjednica Vijeća labinske komune (1648-1656) i Zapisnika sjednica labinskog kolegija za žito (1639-1656)", *Isto*, sv. 30, Pazin – Rijeka, 1988, str. 257–297.
11. P. KANDLER, *L'Istria 1846-1852*, Italo Svevo, Trieste, 1983.
12. ISTI, *Codice Diplomatico Istriano*
13. T. LUCIANI, *Albona – Studii storico-etnografici*, Tipografia dell'Istituto Coletti, Venezia, 1879.
14. ISTI, *Documenti Albonesi del secolo XVII*, Estratto dall'Archivio Storico per Trieste, L'Istria ed il Trentino, Roma, volume 1, fascicolo secondo, 1881.
15. M. MARIĆ, *Labin kroz stoljeća*, Tisak Gradske štamparije: Pula, 1954.
16. L. PARUTA (ur.), *Leggi Statutarie per il buon governo della Provincia D'Istria*, Capodistria, 1757.
17. G. RADOSSI, "Stemmi di rettori e di famiglie nobili di Albona d'Istria", *Atti del Centro di ricerche storiche di Rovigno*, sv. 22, 1992, str. 177–233.
18. H. STEMBERGER, *Labinska povijesna kronika*, Narodni muzej Labin, Labin, 1983.
19. B. STULLI, "Fragmenti statuta Plominske općine", *Vjesnik historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu*, sv. 14, Rijeka, 1970, str. 7–49.
20. T. VORANO, "Il territorio del Comune di Albona sotto la dominazione Veneta nell'ottica di due documenti inediti", *Atti del Centro di ricerche storiche di Rovigno*, sv. 22, 1992, str. 427–439.
21. B. ZAKOŠEK, "Analitički inventar arhivskog fonda Obitelj Scampicchio (Labin, Motovun, Svetvinčenat) 1447–1878. (1882, 1903)", *Vjesnik istarskog arhiva*, sv. 2–3, Pazin, 1994, str. 191–212.
22. N. ŽIC, "Iz latinskog statuta grada Labina u Istri", *Mjesečnik pravnog društva*, LXV, Zagreb, 1939, str. 75–84.

II. POPIS

1. ODNOSI S TIJELIMA U VENECIJI, KOPARSKIM PODESTATOM I KAPETANOM, RAŠPORSKIM KAPETANOM U BUZETU, BISKUPOM U PULI I DRUGIMA

1. Privilegije (*Privilegi*)

1420/1735.

2. Dukali, terminacije i drugo u svezi s privilegijama u korist labinske općine³⁵ (*Libro che contiene la raccolta di varie e molte parti, Ducali, Terminazioni et altro nel proposito delli particolari Privileggij concessi dalla Publica Regale munificenza à questa Fedelissima, e benemerita Comunità d'Albona*)³⁶

1420/1719.

3. Kopije dukala B

1572 – 1589.

2. ZAPISNICI SJEDNICA OPĆINSKOGA VIJEĆA, KONZULTA I VIJEĆA ZA ŽITO

4. Zapisnik sjednica Općinskoga vijeća (*Consigli*)³⁷

1566 – 1578.

5. Isto³⁸

1648 – 1656.

Zapisnik sjednica Vijeća za žito (*Collegio delle biave*)

1639 – 1656.

³⁵ Zapisao labinski plemić Vincenzo Dragogna, pokojnoga Lodovica, a restaurirano 8. siječnja 1722. godine (*Di mè Vincenzo Dragogna quondam Signor Lodovico, Nobile di detta Terra. Restaurato l'anno 1722. Sottoli 8 di Gennaro*).

³⁶ Na kraju se nalazi sadržaj (*Indice delle materie che si contengono nel presente libro*), fol. 162r–168r.

³⁷ Na 1r: *Mancano le pagine prima a 134 inclusive. Esistono le pagine 135 a 275 inclusive senza nessuna interruzione, nelle quali sono contenute le deliberazioni del Consiglio ed alter dal Veneto Rappresentante e dei Giudici o Capi comunitativi dai 21. Aprile 1566. ai 16. Novembre 1578.*

Vidi: J. JELINČIĆ, "Prva knjiga zapisnika sjednica Vijeća labinske komune /LIBRO CONSIGLI I/ (1566 – 1578.)", *VHARiP*, sv. 29, Pazin – Rijeka, 1987, str. 75–159.

³⁸ Vidi: J. JELINČIĆ, "Regesti Druge knjige zapisnika sjednica Vijeća labinske komune (1648 – 1656) i Zapisnika sjednica labinskog kolegija za žito (1639 – 1656)", *VHARiP*, sv. 30, Pazin – Rijeka, 1988, str. 257–297.

6. Isto³⁹

1657 – 1672.

Zapisnik sjednica Vijeća za žito (*Registro delle Parti del Colleggio*)

1657 – 1673.

Zapisnik sjednica Općinskoga vijeća

1671 – 1673.

Popis općinske imovine kojom raspolaže Crkva

(L' inventario delle Robbe della Magnifica Comunità per uso della Chiesa)

1658, 1680, 1673.

Pisma Općinskom vijeću opata iz Sv. Ivana od Beske

1662, 1663.

7. Zapisnik sjednica Općinskoga vijeća i konzulta⁴⁰1668,⁴¹ 1673 – 1670,⁴² 1681 – 1717, 1695,⁴³ 1704/1705,⁴⁴ 1682 – 1698⁴⁵8. Isto⁴⁶

1718 – 1744.

9. Isto⁴⁷

1746 – 1789.

³⁹ U čitaonici DAPA može se dobiti na uvid obavijesno pomagalo – regeste Treće knjige zapisnika sjednica Vijeća labinske komune (1657 – 1672) koje je izradio mr. sc. Jakov Jelinčić.

⁴⁰ U čitaonici DAPA može se dobiti na uvid obavijesno pomagalo – regeste Četvrte knjige zapisnika sjednica Vijeća labinske komune (1681 – 1717) koje je izradio mr. sc. Jakov Jelinčić.

⁴¹ Fol. 209/1r–209/4v, Plaćanje materijala i dnevnica radnicima za popravak podestatove palače.

⁴² Obrnuti redosljed godina. Fol. 209/5r–209/38v, Zamolbe upućene Općinskome vijeću, te zapisnici sjednica Općinskoga vijeća i Konzulta koji vremenski spadaju u Treću knjigu zapisnika sjednica Općinskoga vijeća.

⁴³ Fol. 223/1r–223/21r, Razne zamolbe.

⁴⁴ Fol. 224r–225v, Ugovori.

⁴⁵ Fol. 225ar–225bv, Podaci iz knjige računa (*boletta*) općinske blagajne.

⁴⁶ U čitaonici DAPA može se dobiti na uvid obavijesno pomagalo – regeste Pete knjige zapisnika sjednica Vijeća labinske komune (1718 – 1744) koje je izradio mr. sc. Jakov Jelinčić. Regestama nije obuhvaćena cijela knjiga, već zaključno s fol. 188r.

⁴⁷ U čitaonici DAPA može se dobiti na uvid obavijesno pomagalo – regeste Šeste knjige zapisnika sjednica Vijeća labinske komune (1746 – 1789) koje je izradio mr. sc. Jakov Jelinčić.

3. RAČUNOVODSTVO OPĆINE

10. Općinska blagajna (*Amministrazione e Cassa e Cassa attuale della Spetabile Comunità d'Albona*)
1761 – 1792.
11. Isto
1792 – 1797 (1797 – 1805, 1806 – 1807, 1814)

4. RAČUNOVODSTVO CRKVE

12. Crkvena blagajna (*Amministrazione e Cassa e Cassa attuale delle Chiese*)
1721 – 1783.

5. RAČUNOVODSTVO FONTIKA

13. Blagajna fontika (*Fontico; Amministrazione e Cassa Amministratori attuali del Fontaco*)
1699 – 1722.
14. Isto

Blagajna fontika za žito
1742 – 1772.

Blagajna fontika za ulje
1742 – 1769.

Tiskane ili prijepisi odredbi u vezi s radom fontika
1749, 1752, 1756, 1761, 1765, 1767.
15. Isto
1775 – 1797 (1797 – 1801)

6. DAĆE

16. Daće (*Libro de datij*)
1683/1726.

17. Isto
1723/1767.

18. Isto
1759/1797.

19. Isto
1793 – 1797 (1797 – 1805, 1806 – 1807, 1813, 1814)

7. PRIZNANICE

20. Priznanica (*Boletario, Registro di Bollette*)
1755 – 1776, 1782 – 1783⁴⁸

8. KATASTIK

21. Katastik (*Cattastico*)⁴⁹
1708.

⁴⁸ Na kraju prijepisi iz 1747. godine kojim koparski podestat i kapetan dozvoljava da se iz blagajne fontika plati liječnik, te iz 1749. godine Naredba o vođenju registra (*Libro bolettario*) s obzirom da su kod revizije prihoda uočene nepravilnosti.

⁴⁹ *Libro over Cattastico in cui sono descritti li beni obligati à Decima, livelli et altro alla Magnifica Comunità d' Albona dati in nota da Possessori attuli, principiato l'anno MDCCVIII sotto il Reggimento dell' Ill(ustrissi)mo Signor Francesco Balbi Podestà essendo Giud(i)ci li Sp(etabili) Sig(no)ri Gio(vanni) Batt(ist)a Negri, e Tomaso Battiala e terminato sotto l' Ill(ustrissi)mo Sig(no)r Francesco Pasqualigo dignissimo Success(o)re essendo Giudici li Sp(etabili) Sig(no)ri Vic(en)zo Dragogna et Antonio Ferri mediante la diligente applicatione et opera delli Zuane Lutiani q(uondam) S(igno)r Antonio e Gasparo de Manzoni Cattasticatori eletti con Decreto dell' Illustrissimo ed Eccellentissimo Signor Podestà e Capitano di Capodistria Giudice Delegato et del S(igno)r Antonio Luciani Scrivano ut intus. Iz sadržaja saznajemo da je postojao i katastik iz 1662. godine kojeg je zapisao Reverendo Signor Canonico Don Antonio Dragogna, a da su svi dijelovi koji nedostaju prepisani iz slične knjige koju posjeduju braća Luciani pokojnoga Vittorija te da je te prijepise u ime Općine napravio Antonio Scampicchio. Saznajemo također da je postojala i knjiga iz 1618. godine koju je zapisao pokojni Don Zuane Embrasio. Na listu 332v navodi se bilješka od 1. prosinca 1842. godine da su svi nedostaci bili nadomješteni prepisivanjem iz sličnoga ili jednakoga primjerka koji se nalazio kod braće Luciani pokojnoga Vittorija od dolje potpisanoga Antonia Scampicchija, delegata Općine Labin.*

9. IMOVINA STANOVNIKA

22. Imovina (*Libro delle facultà; Libro delle facoltà; Nota delle facultà – Nota de Beni; Notta de beni, Notta delle facultà, Facoltà de Beni*)
1593 – 1594⁵⁰

23. Isto
1630.

24. Isto
1726⁵¹

Labin (*Albona*)

Sv. Martin: Vetva, Cere (*S. Martino: Vetua, Cerre*)

Sv. Nedelja (*Santa Domenica*)

Sv. Lovreč: Polje, Predubac (*S. Lorenzo: Pogle, Predubas*)

25. Isto
1752.

Labin i Proština (*Albona e Prostimo*)

Župa Sv. Nedelja: Sv. Nedelja, Dubrova i Ripenda (*Parochia di S. Domenica: S. Domenica, Dubrova e Ropenda*)

Župa Sv. Lovreč: Rogočana, Polje i Produbac (*Parochia di S. Lorenzo: Rogozana, Pogle e Produbaz*)

Župa Sv. Lucije: Škitača, Brdo i Duga Uvala (*Parochia di S. Lucia: Schitazza, Montagna e Portolongo*)

⁵⁰ Fol. 195r–210v, Abecedno kazalo (*Alfabeto*).

⁵¹ Knjigu je napisao javni bilježnik Giacomo Benedetti.

Župa Sv. Martin: Vetva, Cere i Kunj (*Parochia di S. Martino: Vettua, Cerre e Cugn*)

26. Isto
1761 – 1762.

Župa Sv. Martin

Župa Sv. Nedelja (*Parochia di S. Domenica*)

27. Isto
1771.

Labin (*Albona*)

Župa Sv. Nedelja (*Parochia di S. Domenica*)

Županija sv. Nedjelja (*Zuppania di S. Domenica*)

Županija Dubrova (*Zuppania di Dubrova*)

Županija Ripenda (*Zuppania di Rippenda*)

Župa Sv. Lovreč (*Parochia di S. Lorenzo*)

Župa Sv. Lucija Škitača (*Parochia di S. Lucia Schitazza*)

Župa Sv. Martin (*Parochia di S. Martino*)

10. TAKSE

28. Takse (*Libro tansa*)
1752.

Labin burg i Proština (*Albona Borgo e Prostimio*)

Župa Sv. Nedelja (*Parochia di S. Domenica*)

Župa Sv. Martin (*Parochia di S. Martino*)

Župa Sv. Lovreč Produbac (*Parochia di S. Lorenzo Produbaz*)

Župa Sv. Lucije Škitača (*Parochia di S. Lucia Schitazza*)

Bilješke popisivača taksi (*tadsadori*)

29. Isto

1762.

Labin burg i Proština (*Albona Borgo e Prostimo*)

Župa Sv. Nedelja (*Parochia di S. Domenica*)

Župa Sv. Martin (*Parochia di S. Martino*)

Župa Sv. Lovreč (*Parochia di S. Lorenzo*)

Župa Sv. Lucije Škitača (*Parochia di S. Lucia Schitazza*)

II. KARATADA

30. Karatada (*Conto de carizi, Carrattada*)

1538, 1542/1599⁵²

Isprave

Plaćanja

⁵² Zabilješka o visini ukupne karatade iz Motovunske šume, a za potrebe Arsenala u Veneciji, koju je Općina Labin plaćala nadležnom rašporskom kapetanu, odnosno koparskom podestatu i kapetanu.

Usporedni popis brojeva arhivskih jedinica iz arhivskoga popisa iz Državnog arhiva u Rijeci i Sumarnoga inventara koji je nastao nakon razdvajanja fonda

Sumarni inventar	Arhivski popis
1.	
2.	72a.
3.	72/87.
4.	73.
5.	74.
6.	75.
7.	76.
8.	77.
9.	78.
10.	83.
11.	84.
12.	80.
13.	85.
14.	81.
15.	86.
16.	79.
17.	87.
18.	82.
19.	88.
20.	89.
21.	90.
22.	91.
23.	93.
24.	92.
25.	94, 117. i 118.
26.	95. i 117.
27.	96, 117. i 118.
28.	97.
29.	98.
30.	99.

SUMMARY

THE SUMMARY INVENTORY OF THE LABIN MUNICIPALITY FOND DURING THE VENETIAN ADMINISTRATION PERIOD (1420-1797)

The Author presents the Summary inventory (description and list) of the fond HR-DAPA-2, preserved in State Archive in Pazin and regarding the archive material of the Labin Municipality during the Venetian period, i.e. from 1420 until 1797 and part of the inscriptions from the first Austrian, French and the beginning of the second Austrian administration, which were inscribed afterwards in the archive units from the Venetian administration. As the fond emerged from a wider fond, after the publication of the summary inventory of the Labin Municipality, it will be followed by the publication of the summary inventories: Podestat of Labin Municipality and Plomin Municipality, Labin Public Notary, Plomin Public Notary, The Labin Confraternities and Plomin Confraternities.

The vast majority of the work regarding the administration history. The part of description related to the fund history is especially interesting and substantially, and on this basis we are informed about the different documentation destiny which was preserved until today.

The list is structured in series, and each of the series was classified chronologically. Inside the fund are preserved the following series: Relations with administration in Venice, podestat and captain of Kopar, Captain of Rašpor in Buzet, the Bishop in Pula and other 1420/1735; Minutes from the Committee meeting, the Consult and the Wheat Committee 1566/1789; The Municipality Accounting 1761/1797 (1797-1805, 1806-1807, 1814); The Church accounting 1721-1783; The *Fontik* Accounting 1669/1797 (1797-1801) (Lat. *fonticum*, It. *fondaco*; urban repository of meal and grain); Appropriations 1683/1797 (1797-1805, 1806-1807, 1813-1814); Receipts 1755/1783; Cadaster 1708; Inhabitants property 1593/1771; Taxes 1752, 1762. and *Karatada* (from Lat. *carrus*, It. *carratada*, obligation of transportation of the oak-logs from the place of woodcutting to a port on seaside) 1538, 1542/1599.

RIASSUNTO

L'INVENTARIO SOMMARIO DEL FONDO DEL COMUNE DI LABIN
/ALBONA/ NEL PERIODO DELL'AMMINISTRAZIONE VENETA
(1420-1797)

L'autrice apporta l'inventario sommario (descrizione ed elenco) del fondo del Archivio di Stato di Pazin /*Pisino*/ HR-DAPA-2, il quale si riferisce al materiale archivistico del Comune d'Albona nel periodo dell'amministrazione veneta, rispettivamente dal 1420 al 1797, e alla parte degli atti del primo periodo dell'amministrazione austriaca, quella francese e dell'inizio della seconda amministrazione austriaca, i quali sono notati successivamente nelle unità archivistiche dell'amministrazione veneta.

Dal momento che il fondo è stato formato dalla separazione di un fondo più grande, dopo la pubblicazione dell'inventario sommario del suddetto fondo seguirà la pubblicazione degli inventari sommari dei seguenti fondi: Podestà di Labin /*Albona*/ e di Plomin /*Fianona*/, Notai d'Albona, Notai di Fianona, Confraternite d'Albona e Confraternite di Fianona.

La maggior parte del lavoro si riferisce alla storia amministrativa. In modo particolare è interessante e sostanziosa la parte della descrizione che si riferisce alla storia del fondo archivistico la quale ci introduce nello svariato destino del materiale archivistico conservato fino ad oggi.

L'elenco viene strutturato in serie e dentro le serie viene stabilito l'ordine cronologico. Si sono mantenute le seguenti serie: Rapporti con le istituzioni di Venezia, con il podestà e capitano di Kopar /*Capodistria*/, capitano di Rašpor /*Raspo*/ a Buzet /*Pinguente*/, vescovo di Pula /*Pola*/ e con gli altri 1420/1735; Verbali dei consigli, consulte e consigli per il grano 1566/1789; Contabilità del comune 1761/1797 (1797-1805, 1806-1807, 1814); Contabilità della chiesa 1721-1783; Contabilità del fontico 1669/1797 (1797-1801); Dazi 1683/1797 (1797-1805, 1806-1807, 1813-1814); Bollette 1755/1783; Catasto 1708; Facoltà degli abitanti 1593/1771; Tasse 1752, 1762 e Caratada 1538, 1542/1599.